

Kunnskapsdepartementet
v/Forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland
postmottak@kd.dep.no

Oslo 23.04.2024

Samarbeidsrådet for bygg, anlegg og eiendom ber om møte for å diskutere statsstøtteregelverket og offentlig støtteandel i Forskningsrådets FoU-programmer

Samarbeidsrådet for bygg, anlegg og eiendom ber om et møte med statsråden for å diskutere praktiseringen av statsstøtteregelverket i Forskningsrådets FoU-programmer.

Bygg-, anlegg- og eiendomsnæringen er Norges største fastlandsnæring og spiller en viktig rolle i både økonomien og samfunnsutviklingen. Næringen sysselsetter over en kvart million mennesker og investerer mer enn 500 milliarder kroner årlig.

Norges evne til å nå nasjonale og internasjonale mål knyttet til klima, miljø, digitalisering og bærekraft forutsetter økt omstillingstakt, teknologisk utvikling og raskere implementering av nye løsninger. Den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa gjør det nødvendig å styrke FoU også innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Dette er områder der næringen kan bidra betydelig, og spesielt rettet mot anvendt forskning. Det trengs sterkere samspill mellom forskning og praksis, og her har BAE-næringen en nøkkelrolle. Fagkompetanse, gjennomføringsevne og inngående kjennskap til samfunnets behov er en viktig og i dag underutnyttet ressurs i arbeidet med å utvikle og realisere bærekraftige løsninger gjennom forskning og innovasjon, særlig i prosjekter med høye teknologiberedskapsnivåer (TRL), der koblingen mellom forskning og anvendelse er avgjørende.

Problemstillingen kort fortalt: Store entreprenør-, ingeniør- og rådgivningsbedrifter innen BAE-næringen deltar i liten grad som direkte mottakere i Forskningsrådets FoU-programmer i dag. Etter det vi erfarer, skyldes dette hvordan statsstøtteregelverket praktiseres – regelverket begrenser hvor høy andel av prosjektkostnadene disse bedriftene kan få finansiert gjennom offentlig støtte. Fordi entreprenør-, ingeniør- og rådgivningsbedrifter ofte ikke utvikler egne produkter, men i stedet leverer forskningstjenester til andre, blir de klassifisert som “foretak” i statsstøttesammenheng. Dermed utløses EØS-regelverkets begrensninger på offentlig finansieringsandel. I praksis ender mange av disse selskapene opp med å være FoU-leverandører i prosjekter, der de fakturerer markedspris for sine bidrag, men ikke står som

formelle partnere. Dette gjør at de i mindre grad får bygget egen kompetanse og erfaring som prosjektpartnere i forskningsprosjekter nasjonalt.

Situasjonen over står i kontrast til EUs program Horisont Europa, der næringslivsaktører kan få dekket inntil 125 % av sin innsats i FoU-prosjekter.

Samarbeidsrådet mener at det finnes et handlingsrom innenfor EØS-avtalen som kan utnyttes bedre for nasjonale ordninger. Vi oppfordrer til at departementet og Forskningsrådet tar i bruk dette handlingsrommet mer aktivt, slik at også flere av våre fyrtårnbedrifter kan delta som fullverdige partnere i forskningsprosjekter.

Etter vår mening bør det vurderes om Norge kan notifisere enkelte særordninger under EØS-regelverket – for eksempel rettet mot det grønne skiftet eller digitalisering – som åpner for høyere offentlig finansieringsandel til FoU-prosjekter i større virksomheter. Dette vil kunne legge til rette for at BAE-næringen i enda større grad bidrar med innovative løsninger på samfunnsutfordringer innen klima, miljø, teknologi og digitalisering.

Samarbeidsrådet ønsker i et møte å drøfte denne saken nærmere og diskutere mulige løsninger. Vi vil gjerne høre statsrådets synspunkter og utforske hva som kan gjøres for å utnytte handlingsrommet, for å øke FoU-deltakelse i næringen, til beste for samfunnet.

Vi ser frem til deres tilbakemelding.

På forhånd takk for positiv behandling av vår møteforespørsel.

Med vennlig hilsen,
Bjørn Kvam/s/
Norges bygg- og eiendomsforening
leder av Samarbeidsrådet
tel. 90987794
post@nbef.no

Nina Solli/s/
NHO Byggenæringen

Tone Tellevik Dahl/s/
Norsk Eiendom

Liv Kari Skudal Hansteen/s/
Rådgiverne (RIF)

Oddvin Breiteig/s/
NHO Elektro

Steinar Skjerdingsstad/s/
Arkitektbedriftene i Norge

Kjetil Vee Moen/s/
Virke Byggenæringen

Paul Olaf Baraas/s/
Maskinentreprenørenes Forbund

Norges forskningsråd
v/direktør Mari Sundli Tveit
post@forskningsradet.no

Oslo 23.04.2024

Samarbeidsrådet for bygg, anlegg og eiendom ber om møte for å diskutere statsstøtteregelverket og offentlig støtteandel i Forskningsrådets FoU-programmer

Samarbeidsrådet for bygg, anlegg og eiendom ber om et møte med Forskningsrådet for å diskutere praktiseringen av statsstøtteregelverket i Forskningsrådets FoU-programmer. Bygg-, anlegg- og eiendomsnæringen er Norges største fastlandsnæring og spiller en viktig rolle i både økonomien og samfunnsutviklingen. Næringen sysselsetter over en kvart million mennesker og investerer mer enn 500 milliarder kroner årlig.

Norges evne til å nå nasjonale og internasjonale mål knyttet til klima, miljø, digitalisering og bærekraft forutsetter økt omstillingstakt, teknologisk utvikling og raskere implementering av nye løsninger. Den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa gjør det nødvendig å styrke FoU også innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Dette er områder der næringen kan bidra betydelig, og spesielt rettet mot anvendt forskning. Det trengs sterkere samspill mellom forskning og praksis, og her har BAE-næringen en nøkkelrolle. Fagkompetanse, gjennomføringsevne og inngående kjennskap til samfunnets behov er en viktig og i dag underutnyttet ressurs i arbeidet med å utvikle og realisere bærekraftige løsninger gjennom forskning og innovasjon, særlig i prosjekter med høye teknologiberedskapsnivåer (TRL), der koblingen mellom forskning og anvendelse er avgjørende.

Vi verdsetter det gode samarbeidet med Forskningsrådet og håper på en konstruktiv dialog om hvordan vi kan øke næringens deltakelse i forsknings- og innovasjonsprogrammer.

Bakgrunn for møtet: Store entreprenør-, ingeniør- og rådgivningsselskaper i BAE-næringen deltar i dag i liten grad som direkte mottakere i Forskningsrådets FoU-programmer. En av årsakene synes å være praktiseringen av statsstøtteregelverket, som begrenser hvor høy offentlig støtteandel slike bedrifter kan motta. Fordi disse selskapene ofte ikke utvikler egne produkter, men leverer forskningstjenester til andre aktører, klassifiseres de som "foretak" i statsstøttesammenheng. Dermed utløses EØS-regelverkets begrensninger på offentlig finansieringsandel for foretak. Konsekvensen er at mange av de største BAE-bedriftene ender opp som rene FoU-leverandører i prosjekter – de får betalt markedspris for sine bidrag, men står

ikke oppført som prosjektpartnere og får dermed ikke erfaring som prosjektdeltakere i forskningsprosjekter nasjonalt i samme grad.

Dette står i kontrast til EUs FoU-programmer, for eksempel Horisont Europa, hvor foretak kan få dekket inntil 125 % av sin innsats i FoU-prosjekter.

Samarbeidsrådet mener at Forskningsrådet og det øvrige virkemiddelapparatet kan benytte handlingsrommet innenfor EØS-regelverket mer aktivt for å legge bedre til rette for norske foretak i norske FoU-programmer.

Etter vårt syn bør det også vurderes om Norge kan notisere særordninger (unntak/godkjenninger) for likebehandling med knyttet til for eksempel det grønne skiftet eller digitalisering, slik at man i større grad kan stimulere FoU-aktivitet i store bedrifter innenfor EØS-reglene.

Samarbeidsrådet ønsker i et møte å drøfte denne saken og diskutere mulige løsninger. Vi vil gjerne høre Forskningsrådets synspunkter og utforske hva som kan gjøres for å utnytte handlingsrommet, for å øke FoU-deltakelse i næringen, til beste for samfunnet. Vi ser frem til deres tilbakemelding.

På forhånd takk for positiv behandling av vår møteforespørsel.

Med vennlig hilsen,
Bjørn Kvam/s/
Norges bygg- og eiendomsforening
leder av Samarbeidsrådet
tel. 90987794
post@nbef.no

Nina Solli/s/
NHO Byggenæringen

Tone Tellevik Dahl/s/
Norsk Eiendom

Liv Kari Skudal Hansteen/s/
Rådgiverne (RIF)

Oddvin Breiteig/s/
NHO Elektro

Steinar Skjerdingsstad/s/
Arkitektbedriftene i Norge

Kjetil Vee Moen/s/
Virke Byggenæringen

Paul Olaf Baraas/s/
Maskinentreprenørenes Forbund

